

Hormonforstyrrende Stoffer:

Forskning og vidensdeling

- den danske indsats

Anna-Maria Andersson

Biolog og forskningleder,

Rigshospitalets afd. for Vækst og Reproduktion og EDMaRC

EU projekter om hormonforstyrrende stoffer med dansk koordinering /deltagelse

1996-1998 : Male reproductive health and Environmental, *koordination: afd. for Vækst og Reproduktion, deltagelse også af Miljømedicin SDU*

2000-2005 : Increasing incidence of human male reproductive health disorders in relation to environmental effects on growth- and sex-steroid induced alterations in programmed development, *koordination: afd. for Vækst og Reproduktion*

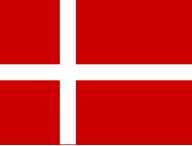
2001 : International Workshop “Hormones and endocrine disrupters in food and water: possible effects on human health” and proceedings, *koordination: afd. for Vækst og Reproduktion*

2002-2005 : **EXPORED** – Outcome relationships in male urogenital malformations with special reference to endocrine disrupters, *koordination: afd. for Vækst og Reproduktion*

2002-2006 : **EDEN** - Endocrine disrupters : exploring novel endpoints, exposure, low-dose-and mixture-effects in humans, aquatic wildlife and laboratory animals, *deltagelse af afd. For Vækst og Reproduktion og Fødevareinstituttet*

2008-2012 : **DEER** - Developmental Effects of Environment on Reproduction, *deltagelse af afd. for Vækst og Reproduktion*

2008-2012 : **CONTAMED** - Contaminant mixtures and human reproductive health - novel strategies for health impact and risk assessment of endocrine disrupters, *deltagelse af Fødevareinstituttet*

Danske forskningsmidler øremærket til forskning i hormonforstyrrende stoffer

2003 - 2006

National strategi for hormonforstyrrende stoffer

Finansloven 2003: 40 mill over 3 år til styrket forskningsindsats på området hormonforstyrrende stoffer.

Danske forskningsmidler øremærket til forskning i hormonforstyrrende stoffer

2003 - 2006

National strategi for hormonforstyrrende stoffer

Finansloven 2003: 40 mill over 3 år til styrket forskningsindsats på området hormonforstyrrende stoffer.

2015-2016

Finansloven 2015: 50 mill afsat til international forskningscenter EDMaRC frem til 2019.

Afbrudt juni 2016 og således beskåret med 35 mill.

Miljøstyrelsens Videncenter for Hormonforstyrrende Stoffer

(betjening af myndighedernes arbejde)

2008

Center for Hormonforstyrrende Stoffer
2008-2009

2017

Center for Hormonforstyrrende Stoffer
2010-2013

Center for Hormonforstyrrende Stoffer
2014-2017

Styregruppe

Miljøstyrelsen, Sundhedsstyrelsen,
Fødevarestyrelsen og Arbejdstilsynet

Rigshospitalet

Afd. for Vækst og Reproduktion

Danmarks Tekniske Universitet

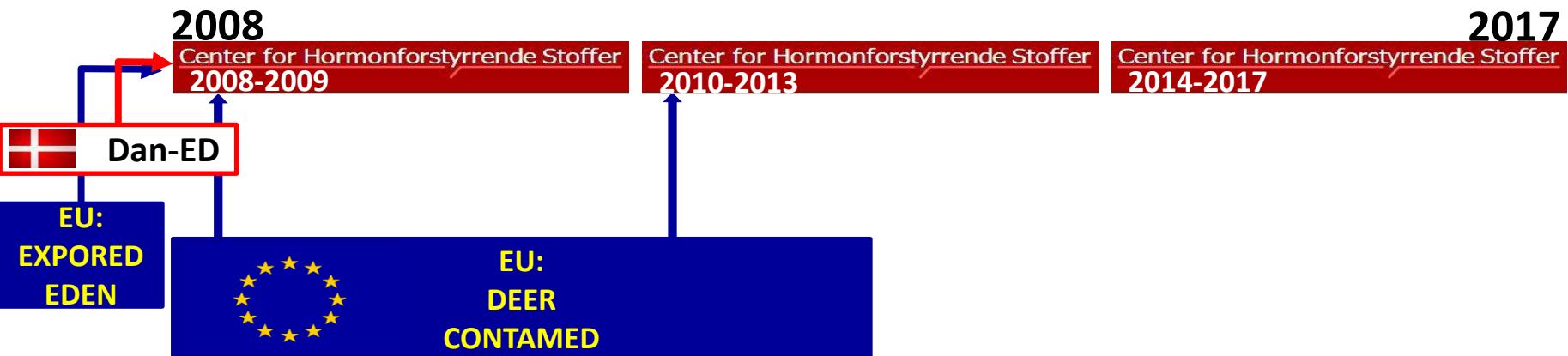
Fødevareinstituttet
Afd. for Toksikologi og Risikovurdering

Syddansk Universitet

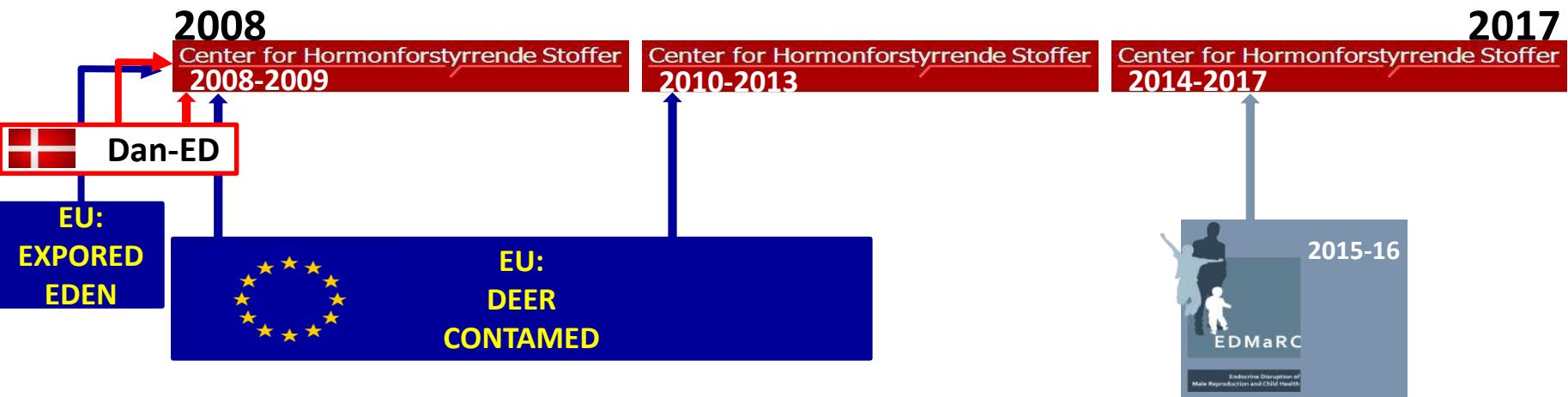
Biologisk Institut

Miljøstyrelsens Videncenter for Hormonforstyrrende Stoffer

(betjening af myndighedernes arbejde)

Miljøstyrelsens Videncenter for Hormonforstyrrende Stoffer (betjening af myndighedernes arbejde)

Regulering skal være videnbaseret og viden kommer gennem forskning

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Luft & Støj ▾

Erhverv ▾

Kemi ▾

Affald & Jord ▾

r > Nyhedsarkiv > 2017 > feb > Historisk sejr: EU stempler fire stoffer som hormonforstyrrende for mennesker

Del med

Historisk sejr: EU stempler fire stoffer som hormonforstyrrende

16-02-2017

Kemikalier

Efter flere års dansk pres anerkender EU for første gang ftalater som hormonforstyrrende for mennesker.

Regulering skal være vidensbaseret og viden kommer gennem forskning

ftalater som hormonforstyrrende for mennesker. Den historiske afstemning betyder, at EU for første gang optager stoffer som hormonforstyrrende for mennesker på den såkaldte Kandidatliste over særligt problematiske stoffer.

Forslaget kommer efter dansk initiativ og forarbejde, og Danmark har leveret en del af bevismaterialet, der førte til beslutningen. Danmark har længe presset på for at få stofferne strammere reguleret og foreslog allerede i 2011 et forbud mod de fire ftalater.

Ftalaterne bruges som blødgørere i forskellige plastikprodukter – fra vinylgulve til fodbold, ledninger og badeforhæng. Med dagens afstemningsresultat kan det

Monograph

Combined Exposure to Anti-Androgens Exacerbates Disruption of Sexual Differentiation in the Rat

Ulla Hass,¹ Martin Scholze,² Sofie Christiansen,¹ Majken Dalgaard,¹ Anne Marie Vinggaard,¹ Marta Axelstad,¹ Stine Broeng Metzdorff,¹ and Andreas Kortenkamp²

¹Danish Institute for Food and Veterinary Research, Department of Toxicology and Risk Assessment, Søborg, Denmark; ²The School of Pharmacy, University of London, London, United Kingdom

Dansk forskning har spillet en stor rolle for at påvise at hormonforstyrrende stoffer virker sammen og at risikovurdering ét stof ad gangen vil medføre en falsk sikkerhed

Human biomonitorering viser at den almindelige befolkning er utsat for mange forskellige hormonforstyrrende stoffer på en gang

ORIGINAL ARTICLE

**Cumulative risk assessment of phthalate exposure of
Danish children and adolescents using the hazard index
approach**

T. Søeborg, H. Frederiksen and A. M. Andersson

Department of Growth and Reproduction, Section 5064, Rigshospitalet, Copenhagen University Hospital, Copenhagen, Denmark

129 danske børn fra den generelle befolkning:

1 barn var højere eksponeret for DEHP alene end hvad der antages være sikkert

For 19 af børnene oversteg den samlede eksponering til tre phthalater, hvad der antages at være sikkert

Status 2017

- Der er nationale midler til videndeling (Center for Hormon-forstyrrende Stoffer under Miljøstyrelsen) indtil udgangen af 2017
- Der er ingen national forskningsstrategi eller øremærkede midler til forskning i hormonforstyrrende stoffer og effekter hos mennesker